

Mottagare

Barn- och utbildningsnämnden

Översyn av skolororganisationen i norra Visby**Förlag till beslut**

Informationen tas emot

Sammanfattning

Barn- och utbildningsnämnden (BUN) har gett utbildnings- och arbetslivsförvaltningen i uppdrag att göra en översyn av skolororganisationen för grundskolorna i norra Visby, för att anpassa antalet utbildningsplatser utifrån den senaste elevprognosen. Översynen ska även ta hänsyn till det samlade lokalbehovet för förvaltningens samtliga verksamheter i Visby och de samordningsvinster som kan uppnås för de olika verksamheterna. Uppdraget ska redovisas till nämndens sammanträde den 5 juni med förslag på olika scenarios som sedan beslutas i BUN i november månad. (BUN 2024-04-16 §52)

Parallellt med detta uppdrag har förvaltningen fått i uppdrag av gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN) att ta fram ett förslag på samnyttjande av förvaltningens befintliga lokaler i norra Visby som ett alternativ till föreslagen nybyggnation för vuxenutbildningen som beslutades vid nämndens sammanträde den 8 februari (GVN 2024-04-16 §49).

En delrapportering av uppdragen skall redovisas nämnderna vid ordinarie möten den 4 juni (GVN) respektive den 5 juni (BUN). Ett beslut måste tas i god tid under hösten 2024 för att vara färdigt inför skolvalet i grundskolan. Vårdnadshavare och elever måste i god tid få veta vilka skolor som finns att välja till läsåret 2024/2025 och vilka organisatoriska förändringar i befintliga skolor som blir följden av besluten.

Uppdragen utreds parallellt för att ge båda nämnder likvärdiga förutsättningar inför beslut.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden ger utbildnings- och arbetslivsförvaltningen i uppdrag att göra en översyn av skolororganisationen i norra Visby för att anpassa antalet utbildningsplatser utifrån den senaste elevprognosen. Utredningen ska även ta hänsyn till det samlade lokalbehovet för förvaltningens samtliga verksamheter i Visby och de samordningsvinster som kan uppnås för de olika verksamheterna. Uppdraget skall till nämndens sammanträde den 5 juni delredovisa förslag på olika scenarios (information tas emot). Vid BUN:s

sammanträde den 17 september gör nämnden yrkanden på vilka scenarios de vill gå vidare med. Den 26 november beslutar BUN skolorganisation för norra Visby.

Parallellt med detta uppdrag har förvaltningen av gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden fått i uppdrag att ta fram ett förslag på samnyttjande av befintliga lokaler i norra Visby som ett alternativ till den nybyggnation som beslutades vid nämndens sammanträde den 8 februari. Uppdraget ska redovisas till nämndens sammanträde den 4 juni.

Utredningen som barn- och utbildningsnämnden föreslagit skall samordnas med det uppdrag som gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har gett utbildnings- och arbetslivsförvaltningen. Uppdragen utreds parallellt för att ge båda nämnder likvärdiga förutsättningar inför beslut.

Detta innebär att i första hand skall möjligheten för gymnasie- och vuxenutbildningen att gå mot samnyttjande av lokaler utredas i stället för att gå mot nybyggnation för 192 miljoner kronor som finns inskrivet lokalförsörjningsplan och avsatt i förvaltningens investeringsbudget. Detta är också helt i linje med det uppdrag beslut som givits förvaltningen att utveckla samnyttjandet av lokaler samt minska investeringsbudgeten i ett ekonomiskt utmanande läge och skjuta på alternativt stryka investeringsäskanden.

Nuläge

Förskola och grundskola

Den senaste befolkningsprognosen för åren 2024–2033 visar att elevtalen minskar kraftigt i det åldersspannet som berör förskolan och grundskolan på Gotland. Elevminskningen kommer att vara störst på norra Gotland och i norra Visby.

Jämfört med innevarande budgetår så beräknas Gotland norr minska med 174 elever. Visby norr minskar med 588 elever, ett tapp på 25 % och i kronor omräknat handlar det om ett tapp på 39 miljoner kronor. I norra Visby finns Polhemskolan (F-6), Tjelvarskolan (F-6), Norrbackaskolan (F-6), S:t Hansskolan (F-6) samt Solbergaskolan (7–9). Alléskolan som blir klar för inflyttning till läsåret 2024/2025 har omväxlande tillhört norra och södra Visby genom åren.

Det ekonomiska läget för barn- och utbildningsnämnden (BUN) är allvarligt och kraftfulla åtgärder måste genomföras. Strukturella åtgärder är en möjlig åtgärd. BUN har tidigare mot bakgrund av den stora översynen av Framtidens förskola och grundskola (BUN 2019:1091) gett beskedet om att skolstrukturen på landsbygden ska hållas intakt. Därför görs nu en översyn av skolorganisationen i Visby med fokus på norra Visby skolområde där olika scenarios kommer att föreslås för nämnden att besluta om.

Utöver detta finns ett regionövergripande uppdrag utifrån lokalförsörjningsplan att visa på möjligheter till samlokalisering och

samnyttjande av lokaler. Ta strategiska beslut om inriktning på framtida investeringar och se möjligheter till samordningsvinster för att nå kostnadseffektivitet.

Vuxenutbildningen

Har sedan 2017 expanderat med över 200% räknat i antal elever men även i antal medarbetare. Renovering har varit planerat sedan 2021 men skjutits på framtiden två gånger på grund av brist på evakueringslokaler. Lokaltillgången har under perioden löst sig på olika sätt, bland annat genom att avdelningen Arbetsliv och etablering har fått andra lokaler samt att Modersmålsenheten har minskat. Trångboddheten avseende lokaltillgång har inneburit interna flyttar årligen för att på bästa sätt kunna nyttja tillgängliga lokaler. Det finns flera anledningar till att se över lokalbehoven. Förutom brist på ändamålsenliga lokaler och utrymmen är det även stora brister avseende tillgänglighet, säkerhet samt klimat såsom ljus, ljud och luft. Många rum är inte tillräckliga i storlek, bland annat flertalet klassrum, Vux-stödets lokaler, tentamenservice, café, förråd och personalytor. Dagens flex- och hybridundervisning kräver lokaler som är mer skalbara och flexibla för att hantera förändringar över tid. Många elever har behov av närundervisning i klassrummen, och kan med flex-undervisningen vara mer flexibel, och kombinera studierna med till exempel arbete.

Avdelningen har i dagsläget tillgång till tre olika byggnader på Hackspettenområdet (vid Norra Hansegatan och Gesällgatan i norra Visby) som totalt inrymmer cirka 4 400 kvm. Till detta kommer lokaler som samnyttjas med Wisbygymnasiet och 900 kvm i det som kallas Flex-huset (Norra Hansegatan, för utbildningar inom byggområdet).

Bedömning

Förvaltningen ser stora fördelar med att ha en samlad vuxenutbildning med samtliga skolformsdelar för att effektivt kunna nyttja stöd och administration. I dag är arbetsinriktningen den att vuxenutbildningen blir kvar med huvuddelen av sin verksamhet i norra Visby och parallellt med pågående utredning kan växa successivt i befintliga lokaler.

För att möjliggöra för vuxenutbildningen att successivt växa så gör förvaltningen följande i väntan på att utredningen slutförs och beslut tas i BUN.

- Modersmålsenheten föreslås flytta från Hackspettens område till Solbergaskolan, från juli 2024. Om flytten genomförs innebär det att vuxenutbildningen får tillgång till ytterligare lektionssalar och mötesrum inom området till augusti 2024.
- Förvaltningen ser över möjligheten att flytta barn- och elevhälsan från Hackspettenområdet under 2024. Lokalerna ligger i en av byggnaderna som vuxenutbildningen nyttjar i dag.

De beslut som tas av BUN utifrån utredningen av skolorganisationen i norra Visby kommer ha stor betydelse för vilka lokaler vuxenutbildningen kan nyttja och växa i framöver. Detta innebär att ett slutgiltigt förslag på samnyttjande av befintliga lokaler i norra Visby som ett alternativ till föreslagen nybyggnation för vuxenutbildningen inte kan ges innan BUN tagit beslut i ärendet i november 2024

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteskrivelse, 2024-05-02

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Torsten Flemming
Utbildningsdirektör

Bo Eriksson
Avdelningschef stöd och utveckling